

Rada Fundacji:

Danuta Przywara - Przewodnicząca
Henryka Bochniarz
Janusz Grzelak
Ireneusz Cezary Kamiński
Witolda Ewa Osiatyńska
Andrzej Rzepliński
Wojciech Sadurski
Miroslaw Wyrzykowski

Zarząd Fundacji:

Prezes: Maciej Nowicki
Wiceprezes: Piotr Kładoczny
Sekretarz: Małgorzata Szuleka
Skarbnik: Lenur Kerymov
Członkini: Aleksandra Iwanowska

Warszawa, 13 lutego 2023 r.

70/2023/MPL/MW

**Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu**

Szanowna Pani Marszałek,

Poniżej przesyłam uwagi Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka do ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2933).

Z uzasadnienia przedmiotowego projektu wynika, że celem procedowanej nowelizacji jest transpozycja do krajowego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym (dalej Dyrektywa).

W ocenie HFPC przedmiotowa ustawa w niedostateczny sposób transponuje przepisy tej Dyrektywy, co bezpośrednio przekłada się na nieodpowiedni zakres ochrony praw dzieci podejrzanych o popełnienie przestępstwa.

Zakres projektu

Na wstępie przedmiotowej opinii należy odnieść się do zakresu, w jakim implementowana jest przedmiotowa Dyrektywa. Zgodnie z motywem 17 jej preambuły Dyrektywa znajduje zastosowanie wyłącznie do postępowań karnych. Nie powinno się jej stosować do postępowań innego rodzaju, w szczególności do postępowań przewidzianych specjalnie dla dzieci, które mogą prowadzić do podjęcia środków ochronnych, poprawczych lub wychowawczych. Mimo tak zdecydowanego brzmienia motywów Dyrektywy, nie sposób uznać, że ma ona ambiwalentne znaczenie z punktu widzenia postępowań prowadzonych na gruncie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich¹. W szczególności tych z nich, które dotyczą popełnienia przez nieletniego czynu karalnego wskazanego w art. 10 § 2 k.k. Postępowania te mogą bowiem doprowadzić do wyrażenia przez sąd rodzinny zgody na pociągnięcie nieletniego do odpowiedzialności karnej na zasadach przewidzianych dla sprawców dorosłych, a finalnie do ukarania go karą. Co więcej, prowadzone w nich czynności dowodowe, mogą mieć znaczenie dla finalnego rezultatu procesu karnego. Żaden przepis k.p.k. nie zakazuje bowiem wykorzystania ich w ramach postępowania karnego.

---

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700), dalej u.w.r.n.

Zdaniem HFPC, postępowania prowadzone na podstawie u.w.r.n. w zakresie dotyczącym przestępstw katalogowych mają charakter postępowań karnych w rozumieniu Dyrektywy. Tym samym postępowania te powinny spełniać wymagania nakreślone w Dyrektywie.

Efektywną transpozycję postanowień Dyrektywy do krajowego porządku prawnego powinna więc poprzedzić krytyczna analiza uregulowań ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich pod kątem jej zgodności z przepisami Dyrektywy. Jako obszar potencjalnej niezgodności pomiędzy tymi dwoma aktami prawnymi wymienić można m.in. kwestie informowania nieletniego o jego prawach i obowiązkach, dostęp do adwokata czy brak wymogu rejestrowania przesłuchania nieletniego przy użyciu urządzeń audio-video.

Prawo do informacji

Jedną ze zmian transponujących przepisy dyrektywy do krajowego porządku prawnego jest modyfikacja art. 300 § 1 k.p.k. określającego zakres informacji przekazywanych podejrzanemu przed pierwszym przesłuchaniem w sprawie. Przepis ten wylicza konkretne uprawnienia przysługujące podejrzanemu oraz wskazuje przepisy, o treści których powinien on być poinformowany. Proponowana zmiana nieznacznie modyfikuje sposób redakcji omawianego przepisu dodając jednocześnie kilka przepisów, które powinny pojawić się w pouczeniu (np. art. 202 k.p.k. dotyczący przeprowadzenia opinii psychiatrycznej czy art. 214 k.p.k. dotyczący przeprowadzenia wywiadu środowiskowego).

Obok nich projektodawca przewiduje dodanie art. 300 k.p.k. § 1a dotyczącego dodatkowego zakresu informacji udzielanych przed pierwszym przesłuchaniem podejrzanemu, który nie ukończył 18 lat. Zgodnie z nim taki podejrzany powinien być dodatkowo pouczone o treści przepisów: dotyczących uprawnień przedstawiciela ustawowego nieletniego podejrzanego, regulujących udział takiego przedstawiciela w przesłuchaniu, czy tych odnoszących się do zasad rozmieszczania tymczasowo aresztowanych. Ponadto niepełnoletni podejrzany powinien być poinformowany o roli organów uczestniczących w postępowaniu.

Uregulowania te odnieść należy do przepisów Dyrektywy, która wymaga poinformowania podejrzanego dziecka o szeregu istotnych uprawnień. Wydaje się, że kwestia ta została poprawnie odzwierciedlona w treści modyfikowanego art. 300 k.p.k., tzn. zawiera on informacje o uprawnieniach wskazanych art. 4 ust. 1 Dyrektywy 2016/800. Wyjątkiem w tym względzie jest jednak informacja o ogólnych aspektach przebiegu postępowania, której otrzymanie gwarantuje dzieciom art. 4 ust. 1 *in fine* Dyrektywy. W tym zakresie Kodeks postępowania karnego, nawet po przyjęciu procedowanych zmian, nie spełni wymagań przepisów Dyrektywy.

Dużo wątpliwości budzi także sposób, w jaki informacje o uprawnieniach procesowych nieletnich przekazywane są niepełnoletnim podejrzanym. Dyrektywa zakłada, że będą one przekazywane „w prostym i przystępnym języku”. Nie sposób uznać, że przedstawienie dziecku kilkustronicowego wyciągu z wybranymi przepisami k.p.k. spełnia te wymagania.

Na problem ten dodatkowo nakłada się zagadnienie sposobu formułowania wzorów pouczeń przez Ministra Sprawiedliwości. Od lat budzi on uzasadnione wątpliwości, zarówno dotyczące formy, jak i języka, w jakim formułuje on wzory pouczeń. Choć w ostatnich latach można zaobserwować pewną poprawę w tym zakresie (w szczególności zmianę we wzorze pouczenia dla podejrzanego formy pouczenia z bezosobowej na osobową czy graficzne wyodrębnienie części informacji),

wzory te w dalszym ciągu pozostają dalekie od oczekiwań, skutkując niedostatecznym zaznajomieniem podejrzanych i zatrzymanych z ich uprawnieniami i obowiązkami procesowymi. Najdobitniej widoczne jest to w pouczeniu dla osób zatrzymanych, które wciąż ma charakter bezosobowej informacji o treści przepisów prawa. W największym stopniu problem złej formy pouczeń dotyka osób należących do grup szczególnie narażonych na pokrzywdzenie, w tym dzieci.

Zdaniem HFPC, konieczne jest wypracowanie nowego wzoru pouczeń, dostosowanego do wymagań osób szczególnie wrażliwych na pokrzywdzenie, w tym dzieci. Wzór ten powinien zostać wypracowany przez grupę roboczą składającą się ze specjalistów różnych dziedzin, w tym prawników i psychologów.

Obecność podmiotu odpowiedzialności rodzicielskiej

Projekt przewiduje dodanie do k.p.k. art. 76a regulującego udział w posiedzeniu sądu albo rozprawie przedstawiciela ustawowego dziecka lub osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje. Jeśli nie ma takiej osoby, podejrzanе dziecko może wyznaczyć inną osobę dorosłą. Nie ma w tym jednak pełnej swobody. Przewodniczący składu sędziowskiego, zarówno w przypadku tej osoby, jak i rodzica czy opiekuna dziecka, może nie wyrazić zgody na ich udział w posiedzeniu. W takim wypadku, a także gdy dziecko nie wyznaczy innej osoby dorosłej, przewodniczący zarządza udział w postępowaniu asystenta rodziny.

Taki sposób realizacji prawa do obecności podmiotu odpowiedzialności rodzicielskiej w toku postępowania budzi wątpliwości. Należy przyjąć, że funkcją rozwiązania regulowanego w art. 15 Dyrektywy jest oswojenie niepokoju dziecka i wspieranie go w trudnej sytuacji, jaką jest udział w postępowaniu karnym. Niecelowe wydaje się zakładanie, że każdorazowo potrzeby te zaspokoi udział w postępowaniu karnym asystenta rodziny, zwłaszcza w sytuacjach, w których rodzina dziecka wcześniej z pomocy asystenta w ogóle nie korzystała.

W tym kontekście warto zwrócić uwagę, że Dyrektywa nie zawiera sztywnego mechanizmu wyznaczania do udziału w postępowaniu przedstawiciela instytucji odpowiedzialnej za ochronę lub dobro dzieci. Przeciwnie, przyznając kompetencje sądowi do wyznaczenia takiej osoby, odwołuje się do uwzględnienia najlepszego interesu dziecka. Perspektywa ta powinna więc znaleźć odzwierciedlenie w projektowanym przepisie, pozwalając sądowi na swobodny wybór osoby udzielającej wsparcia dziecku w trakcie posiedzenia. Potencjalny katalog osób towarzyszących dziecku mógłby być zbudowany w podobny sposób, jak katalog przewidziany w art. 59 ust. 3 u.w.r.n. Ten ostatni przepis pozwala na przesłuchanie nieletniego w obecności rodziców, opiekuna lub obrońcy nieletniego. Gdy jest to niemożliwe Policja zobowiązana jest wezwać wskazaną przez nieletniego inną osobę najbliższą, krewnego, przedstawiciela szkoły, do której uczęszcza, asystenta rodziny, koordynatora pieczy zastępczej czy przedstawiciela organizacji społecznej pracującej z dziećmi.

Prawo do indywidualnej oceny

Jednym z istotnym elementów Dyrektywy 2016/800 jest prawo dziecka do indywidualnej oceny (art. 7 Dyrektywy). Jedyną zmianą związaną z tym uprawnieniem jest proponowana modyfikacja art. 214 § 2 k.p.k., w którym projekt dodaje pkt 1a. Zgodnie z proponowaną regulacją wywiad środowiskowy będzie miał charakter obowiązkowy w przypadku wszystkich osób, które nie ukończyły 18 lat. W ocenie projektodawcy zmiana ta „zapewni w pełni realizację obowiązku dokonania oceny

indywidualnej oskarżonego, który w chwili czynu nie ukończył 18 lat². Z oceną tą trudno się jednak zgodzić.

Projektodawca błędnie zrównuje wywiad środowiskowy z indywidualną oceną dziecka, o której mówi Dyrektywa. Ten ostatni akt przewiduje, że dzieci będące podejrzanymi lub oskarżonymi obejmuje się indywidualną oceną, w której uwzględnia się w szczególności osobowość i stopień dojrzałości dziecka, jego sytuację ekonomiczną, społeczną i rodzinną, a także ewentualną konieczność szczególnego traktowania danego dziecka. Zakres i stopień omawianej oceny może się różnić w zależności od okoliczności danej sprawy i środków, które mogą być zastosowane względem dziecka. Indywidualna ocena służyć ma ustaleniu, czy należy podjąć szczególne środki na rzecz dziecka, sprawdzić zasadność i skuteczność środków zapobiegawczych. Dyrektywa wymaga, aby ocena taka została przeprowadzona w sposób interdyscyplinarny na jak najwcześniejszym etapie postępowania karnego.

Zdaniem HFPC wywiad środowiskowy może być uznany jedynie za jeden z elementów składających się na indywidualną ocenę dziecka. Jego przeprowadzenie może dostarczyć istotnych informacji na temat sytuacji rodzinnej, ekonomicznej i społecznej dziecka. Nie pozwoli jednak organom procesowym na ustalenie wszystkich istotnych okoliczności, w tych dotyczących osobowości i stopnia dojrzałości dziecka. Nie wskaże przeciwwskazań dla stosowania względem dziecka środków zapobiegawczych. Nie oceni, jakie szczególne kroki należy podjąć na rzecz dziecka i jakie środki względem niego zastosować. Wywiad taki nie będzie miał także charakteru multidyscyplinarnego.

W tym miejscu warto podkreślić, że Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskich w raporcie dotyczącym implementacji przepisów Dyrektywy uznała polską regulację indywidualnej oceny dziecka za niedostateczną³. Zwracała przy tym uwagę, że polskie rozwiązania nie gwarantują, że do dokonania indywidualnej oceny dojdzie na wstępnym etapie postępowania, przed wniesieniem aktu oskarżenia do sądu (art. 7 ust. 5 i 6 Dyrektywy).

Z tych powodów zasadnym byłoby rozwinięcie polskich rozwiązań odnoszących się do indywidualnej oceny. Minimalnym wymogiem winno być obligatoryjne przeprowadzenie badania psychologicznego dziecka pod kątem takich okoliczności jak stopień dojrzałości dziecka czy jego osobowość, a także ewentualnych wskazań dla organów procesowych rozpoznających sprawę dziecka.

Przesłuchanie dziecka w postępowaniu przygotowawczym

Zgodnie z art. 9 Dyrektywy państwa członkowskie zapewniają, by przesłuchania dzieci przez policję lub inne organy ścigania nagrywano w postaci zapisu audiowizualnego. Dyrektywa pozwala przy tym na pewne odstępstwa od takiej reguły. Dotyczy to sytuacji, w której nagrywanie byłoby nieproporcjonalne ze względu na okoliczności sprawy czy obecność adwokata. Wymaga przy tym, aby przy ocenie tej konieczności organy procesowe brały pod uwagę najlepszy interes dziecka.

Przedmiotowy projekt w żaden sposób nie odnosi się do sposobu rejestrowania czynności przesłuchania podejrzanego, który jest dzieckiem. Zastosowanie do sytuacji takiego podejrzanego znajdują więc dotychczasowe przepisy Kodeksu postępowania karnego, które nie spełniają jednak

---

² Sejm IX kadencji, Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 2933, str. 5.

³ European Union Agency for Fundamental Rights, CHILDREN AS SUSPECTS OR ACCUSED PERSONS IN CRIMINAL PROCEEDINGS. PROCEDURAL SAFEGUARDS, str. 79.

wymogów Dyrektywy. Zgodnie z art. 147 § 1 k.p.k. przebieg czynności protokołowanych może, ale nie musi być utrwalony za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk. W praktyce funkcjonowania organów ścigania zdecydowana większość przesłuchań nie jest w taki sposób rejestrowana. Dotyczy to także przesłuchań dzieci⁴.

Zdaniem HFPC konieczne jest ustawowe zobligowanie organów procesowych do audiowizualnego rejestrowania wszystkich czynności dowodowych wykonywanych w postępowaniu przygotowawczym, w których nie bierze udziału obrońca podejrzanego.

Dostęp do pomocy obrońcy z urzędu

Projekt w zupełności pomija także konsekwencje wynikające z Dyrektywy dla realizacji prawa dziecka dostępu do pomocy obrońcy. Dyrektywa w art. 6 wskazuje obowiązek zapewnienia dziecku dostępu do pomocy adwokata przed jego przesłuchaniem przez policję lub inny organ ścigania, w chwili dokonywania czynności dochodzeniowo-śledczych, a także w wypadku pozbawienia go wolności, jak również w momencie stawiennictwa przed właściwym sądem w sprawach karnych. Uprawnienie to ma charakter niemal absolutny. Dyrektywa jedyny wyjątek od niego przewiduje dla sytuacji opisanych w jej art. 6 ust. 5. Zgodnie z nim państwa mogą odstąpić od zapewnienia dziecku dostępu do pomocy adwokata, jeżeli pomoc adwokata jest nieproporcjonalna w świetle okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu wagi zarzucanego mu czynu, złożoności sprawy oraz środków, które mogą być stosowane względem niego. Niezależnie od tego wyjątku Dyrektywa zobowiązuje jednak państwa członkowskie, by zapewniły pomoc adwokata, gdy dziecko ma być postawione przed sądem decydującym o jego tymczasowym aresztowaniu, a także w czasie trwania aresztowania. Jednocześnie, w art. 18 podkreśla zobowiązanie Państw do takiego ukształtowania prawa krajowego dotyczącego pomocy prawnej świadczonej z urzędu, aby gwarantowało „skuteczne wykonywanie prawa do pomocy adwokata”.

Polskie rozwiązania w zakresie zapewnienia pomocy adwokata osobom zatrzymanym w zupełności nie korespondują z tymi wymogami. W dalszym ciągu bowiem Polska systemowo nie gwarantuje takim osobom dostępu do pomocy adwokata albo radcy prawnego świadczącego pomoc z urzędu. Osoby te nie mogą skorzystać z pomocy prawnej tuż po zatrzymaniu lub przed przedstawieniem im zarzutów. Dotyczy to zarówno zatrzymanych dorosłych jak i dzieci.

Tymczasem Dyrektywa jasno określa, że dostęp do pomocy obrońcy w sprawach dzieci ma charakter reguły. Dopuszczalne wyjątki powinny być interpretowane wąsko. W praktyce znajdują one zastosowanie jedynie do niektórych postępowań prowadzonych na gruncie Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. We wszystkich innych postępowaniach o charakterze karnym obowiązkiem Polski jest zapewnienie dzieciom, które zostały zatrzymane lub mają być przesłuchane w charakterze podejrzanego, niezwłocznego dostępu do pomocy obrońcy.

Mimo obowiązywania takiego standardu przepisy procedury karnej od lat pozostają praktycznie niezmienione i nie gwarantują osobom zatrzymanym, niezależnie od ich wieku, odpowiedniego dostępu do pomocy adwokata lub radcy prawnego. W efekcie tego stanu rzeczy zdecydowana większość osób podejrzanych, które spełniają przesłanki do uzyskania pomocy prawnej z urzędu

---

⁴ European Union Agency for Fundamental Rights, CHILDREN AS SUSPECTS OR ACCUSED PERSONS IN CRIMINAL PROCEEDINGS. PROCEDURAL SAFEGUARDS, str. 87.

nie otrzymuje jej przed kluczowymi czynnościami procesowymi podejmowanymi w ich sprawie. Ma to miejsce nawet w przypadku osób objętych obroną obowiązkową.

Co więcej, żaden przepis Kodeksu postępowania karnego nie obliguje organów procesowych do odroczenia czynności procesowych do chwili przybycia adwokata lub radcy świadczącego pomoc z urzędu. Przeciwnie, art. 301 zd. 2 k.p.k. wskazuje, że niestawiennictwo obrońcy nie tamuje przesłuchania. Tymczasem Dyrektywa wymaga, aby we wszystkich sprawach, w których udział obrońcy w czynnościach ma charakter obowiązkowy, organy procesowe odraczały czynności dochodzeniowo-śledcze do przybycia adwokata lub ustanowienia go, w wypadkach gdy dziecko go nie ustanowiło.

Problem braku dostępu do pomocy adwokata lub radcy ma szczególne znaczenie dla ochrony dzieci przed staniem się ofiarą nieludzkiego lub poniżającego traktowania, a nawet tortur. Brak efektywnej pomocy prawnej świadczonej z urzędu na etapie zatrzymania i pierwszego przesłuchania w sprawie w charakterze podejrzanego stanowi istotny wyłom w krajowej sieci rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie tym negatywnym zjawiskom. W tym kontekście na konieczność zapewnienia dostępu wszystkim osobom zatrzymanym do pomocy adwokata lub radcy prawnego wielokrotnie zwracały uwagę organizacje pozarządowe⁵, Rzecznik Praw Obywatelskich⁶ oraz organy międzynarodowe. Europejski Komitet do spraw zapobiegania torturom oraz nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu po wizycie *ad hoc* przeprowadzonej w 2019 r. wskazywał⁷ na konieczność wypracowania systemowych rozwiązań gwarantujących zatrzymanym dostęp do pomocy obrońcy. W tym samym raporcie alarmował, że bez dokonania tych zmian Polsce grozi zwiększenie ryzyka poddawania osób zatrzymanych torturom i nieludzkiemu traktowaniu⁸.

Ponadto, należy zwrócić uwagę na kwestie zapewnienia poufności kontaktu adwokata lub radcy prawnego oraz osoby korzystającej z pomocy prawnej. W tym kontekście Dyrektywa obliguje Państwa członkowskie do zapewnienia poufności kontaktu pomiędzy dzieckiem a jego adwokatem lub radcą prawnym. Polskie rozwiązania odbiegają od tego standardu, pozwalając przedstawicielom organów procesowych, aby byli obecni w trakcie rozmowy adwokata i jego klienta (art. 245 § 1 *in fine*).

Prawo do badania lekarskiego

Istotną gwarancją zabezpieczającą dzieci przed tym, aby nie stały się ofiarą tortur lub nieludzkiego traktowania, jest również dostęp do badania lekarskiego. Dyrektywa wskazuje w tym zakresie wysoki standard, obligując państwa członkowskie do zapewnienia dzieciom pozbawionym wolności, bez zbędnej zwłoki, prawa do badania lekarskiego. Wynik tego badania winien być wzięty pod uwagę przy ustalaniu, czy stan dziecka pozwala na jego przesłuchanie lub prowadzenie innych czynności dochodzeniowo-śledczych. Dyrektywa przewiduje, że badanie lekarskie przeprowadza się z inicjatywy właściwego organu lub na wniosek dziecka, jego przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego lub innej stosownej osoby dorosłej, a także na wniosek adwokata dziecka.

---

⁵ A. Klepczyński, P. Kładoczny, K. Wiśniewska, O (nie)dostępnym dostępie do adwokata, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, 2017.

⁶ Wystąpienie generalne Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 kwietnia 2017 r., znak: KMP.570.3.2017.RK

⁷ Report to the Polish Government on the visit to Poland carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 9 to 16 September 2020.

⁸ *Ibidem*.

Kwestie poddawania osób zatrzymanych badaniu lekarskiemu, w kontekście zatrzymań dokonywanych przez Policję, regulują przepisy dotyczące tej służby, w szczególności jedno z rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych⁹. Jego analiza nie pozwala na przyjęcie, że spełnia ono wymogi Dyrektywy. Obliguje bowiem do poddawania badaniom lekarskim jedynie nieletnich (a więc osoby do ukończenia 17 r. życia), którzy są po spożyciu alkoholu lub podobnie działającego środka. W kontekście zarządzenia badania na wniosek uprawnionych podmiotów, pozwala na to jedynie w przypadku wniosku samej osoby zatrzymanej, ale nie jej przedstawiciela ustawowego czy obrońcy.

Efektywne wdrożenie przepisów Dyrektywy wymagałoby w tym obszarze istotnych zmian. Jedną z nich powinien być mechanizm obligujący do poddawania badaniu lekarskiemu wszystkich dzieci pozbawionych wolności.

Odseparowanie od sprawców dorosłych

Projekt przewiduje zmiany w Kodeksie karnym wykonawczym, obligujące do odseparowania osób dorosłych i młodocianych od młodocianych, którzy nie ukończyli 18 r. życia, chyba, że „nie jest to sprzeczne z dobrem (...) młodocianych”. Wydaje się, że rozwiązanie to potencjalnie może spełnić wymogi Dyrektywy oraz Konwencji o Prawach Dziecka, które dopuszczają pewne wyjątki od zasady separowania dzieci i dorosłych pozbawionych wolności. Niemniej, największe znaczenie w tej mierze odegra praktyka stosowania nowego uregulowania, a w szczególności interpretacji przesłanki sprzeczności z dobrem młodocianego. HFPC obawia się, że kwestia ta może być interpretowana przez organy Służby Więziennej w sposób powierzchowny.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka

Piotr Kładoczny
Wiceprezes Zarządu
[podpisano elektronicznie]

*Opinia została opracowana w ramach działań
Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka dofinansowanych z Funduszy Norweskich
w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy*

---

⁹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. poz. 1102 z późn. zm.).